

Komentár evanjelia z XXXIII. nedele: kto má, ešte sa mu pridá (19. novembra)

Komentár k 33. nedeli v
cezročnom období (cyklus A).
„Každému, kto má, bude dané a
bude mať hojnosť, ale tomu, kto
nemá, bude odňaté aj to, čo
má“. Hlavný obsah dedičstva,
ktoré nám bolo dané, spočíva v
Božej milosti, tí, ktorí ju
prijímajú s dobrou dispozíciou
a štedrosťou, umožňujú sami
sebe prijímať ešte viac milostí.

18.11.2023

Evanjelium (Mt 25, 14-30)

Bude to tak, ako keď sa istý človek chystal na cestu. Zavolať si sluhov a zveril im svoj majetok: jednému dal päť talentov, druhému dva a ďalšiemu jeden, každému podľa jeho schopností, a odcestoval. Ten, čo dostal päť talentov, hneď šiel, obchodoval s nimi a získal ďalších päť. Podobne aj ten, čo dostal dva, získal ďalšie dva. Ale ten, čo dostal jeden, šiel, vykopal jamu a peniaze svojho pána ukryl. Po dlhom čase sa pán tých sluhov vrátil a začal s nimi účtovať. Predstúpil ten, čo dostal päť talentov, priniesol ďalších päť talentov a vrazil:

„Pane, päť talentov si mi odovzdal a hľa, ďalších päť som získal.“

Jeho pán mu povedal: ‚Správne, dobrý a verný sluha; bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým: vojski do radosti svojho pána.‘

Predstúpil ten, čo dostal dva talenty, a vravel: ‚Pane, dva talenty si mi odovzdal a hľa, získal som ďalšie dva.‘

Jeho pán mu povedal: ‚Správne, dobrý a verný sluha; bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým: vojski do radosti svojho pána.‘

Predstúpil aj ten, čo dostal jeden talent, a hovoril: ‚Pane, viem, že si tvrdý človek: žneš, kde si nesial, a zbieraš, kde si nerozsýpal. Bál som sa, a preto som išiel a ukryl tvoj talent v zemi. Hľa, tu máš, čo je tvoje.‘

Jeho pán mu povedal: ‚Zlý a lenivý sluha! Vedel si, že žnem, kde som nesial, a zbieram, kde som nerozsýpal? Mal si teda moje peniaze

dať peňazomencom a ja by som si bol po návrate vybral, čo je moje, aj s úrokmi. Vezmite mu talent a dajte ho tomu, čo má desať talentov.

Lebo každému, kto má, ešte sa pridá a bude mať hojne. Ale kto nemá, tomu sa vezme aj to, čo má. A neužitočného sluhu vyhodíte von do tmy; tam bude plač a škrípanie zubami.'

.....

Komentár

Dnes Cirkev slávi tridsiatu tretiu nedeľu v cezročnom období, poslednú nedeľu pred slávnosťou Krista Kráľa, ktorou sa končí liturgický rok. Evanjelium vyhradené pre túto nedeľu preberá podobenstvo o talentoch, ktoré poukazuje na potrebu čo najlepšie využiť dary, ktoré sme dostali, aby sme slúžili Bohu a druhým.

Príbeh o mužovi, ktorý odchádza a dáva svoj majetok niektorým sluhom, aby s ním obchodovali, kým sa vráti, má v evanjeliách dve verzie: Lukášovu (19, 11-27) a túto Matúšovu. V Lukášovej verzii pán dáva svojim trom sluhom 10 mín, 5 a 1. Mína sa rovnala 100 drachmám, teda pol kile striebra. Matúš, naopak, uvádza inú mieru, talenty, ktoré sa dávajú v menšom počte (5, 3 a 1), ale predstavujú oveľa väčšiu sumu: talent sa rovnal 6000 drachmám (približne 35 kilogramom striebra). Traja sluhovia teda dostanú veľa: prvý približne 175 kilogramov striebra, za druhý 105 a tretí 35. Touto rozmanitosťou v rozdelení podobenstvo symbolizuje rozmanitosť darov a chariziem, ktoré Boh rozdeľuje podľa svojho prozreteľného plánu.

„Po dlhom čase“ (v. 19) sa pán podobenstva vracia. Prví dvaja sluhovia sú odmenení za svoju

prácu. Ako vysvetľuje svätý Hieronym, „obaja teda dostávajú rovnakú odmenu, nie však pre veľkosť zisku, ale pre starostlivosť svojej vôle“[1]. Títo dvaja sluhovia všetko, čo dostali, či už zdanlivo veľa alebo málo, použili v prospech svojho pána. Preto sú nazvaní „dobrým a verným sluhom“ (v. 21).

Tretí sluha, naopak, nemyslí na svojho pána a jeho blahobyt, ale na svoje vlastné zabezpečenie: preto zakopáva svoj talent, aby ho vrátil neporušený. Pán mu to tvrdo vyčíta ako „zlému a lenivému sluhovi“ (v. 26). Je zarážajúce, že pán v podobenstve mu talent berie a dáva ho tomu, ktorý už ich mal päť. Zdá sa, že je to gesto nezlučiteľné s Božou dobrotou a milosrdenstvom. Okrem toho sa pán odvoláva na „bankárov“, ktorí mohli generovať úrok. Význam podobenstva je na prvý pohľad záhadný a z našej strany si vyžaduje zamyslenie.

Na jednej strane pápež František zdôraznil, že dedičstvo, ktoré pán v podobenstve dáva svojim sluhom, predstavuje predovšetkým duchovné dobrá, a to „jeho Slovo, Eucharistiu, vieru v nebeského Otca, jeho odpustenie“^[2]. Kto tieto dary využíva a dáva ich poznať, umožňuje Bohu, aby jeho vlastný život bol plodný.

Práve preto, že hlavný obsah dedičstva, ktoré nám bolo dané, spočíva v Božej milosti, tí, ktorí ju prijímajú s dobrou dispozíciou a štedrosťou, umožňujú sami sebe prijímať ešte viac milostí. Na druhej strane tí, ktorí nevyužívajú dobrá, ktoré im Boh posiela, a „pochovávajú“ ich, lenivosťou a nedostatkom štedrosti, tí, ktorí sa nemodlia a neprístupujú k sviatostiam, sa dobrovoľne znemožňujú prijímať ďalšie a rásť, aby prinášali viac ovocia. Preto Pán hovorí: „Každému, kto má, bude

dané a bude mať hojnosť, ale tomu, kto nemá, bude odňaté aj to, čo má“ (v. 29).

Na druhej strane, keď sa veľkoryso odovzdávame do Božej služby, v osobnej modlitbe a najmä v obete oltára, je to akoby sme svoje talenty vložili do rúk „bankárov“, ktorí ručia za ovocie našich darov. Na druhej strane tí, ktorí sú sebeckí a vždy hľadajú svoj vlastný prospech, potláčajú svoju plodnosť.

Ako upozornil svätý Josemaría, talenty predstavujú aj naše ľudské vlastnosti a osobné schopnosti. A v tomto zmysle sa nemôžeme stotožniť so sluhom, ktorý zakopáva svoj talent: „Aké smutné je nezužitkovať, nevyužiť všetky schopnosti, či už málo alebo veľa, ktoré Boh dáva človeku, aby sa venoval službe dušiam a spoločnosti (...),“ upozornil svätý Josemaría, „vykopte ten talent! Urobte ho produktívnym: a

vychutnáte si radosť, že v tejto nadprirodzenej činnosti nezáleží na tom, či výsledok je alebo nie je obdivovaný ľuďmi na zemi.

Podstatné je dať všetko, čo sme a čo máme, starať sa o to, aby talent prinášal úrodu, a neustále sa usilovať prinášať dobré ovocie“[3].

Napokon, dobrým spôsobom, ako dosiahnuť, aby talenty, ktoré sme dostali, prinášali ovocie, je pomáhať druhým objavovať tie ich, skrátka, nadchnúť sa pre to, aby sme boli podnecovateľmi talentov druhých, aby sa aj oni mohli podieľať na tejto božskej plodnosti.

[1] *Catena aurea*, in loc.

[2] František, *Anjel Pána*, 16-XI-2014.

[3] Svätý Josemaría, *Boží priatelja*, body 45-47.

Pablo M. Edo // Fotka: Andriyko Podilnyk - Unsplash

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/komentar-evanjelia-z-
xxxiii-nedele-kto-ma-este-sa-mu-
prida-19-novembra/](https://opusdei.org/sk-sk/article/komentar-evanjelia-z-xxxiii-nedele-kto-ma-este-sa-muprida-19-novembra/) (20.04.2025)